

Kiralık Konak

Öykü Eserin başkahramanlarından olan Naim Efendi ve torunu Seniha'nın kısmen kuşak çatışmasını konu alan bir dönemin yansımalarının yer aldığı romanda II. Abdülhamit dönemi ve sonrası anlatılmaktadır. Saf ve iyi niyetli bir insan olan Naim Efendi İstanbul'da lüks bir konakta eşi öldükten sonra kızı Sakine damadı Servet Bey ve torunları Cemil ve Seniha ile birlikte yaşarlar. Batı özentisi olarak büyüyen torunları çok seven Naim Efendi, Seniha ve yaşça ondan büyük olan züppe Faik Bey arasındaki ilişkiye mani olamaz. Torunu Seniha'yı Hakkı Celis de yıllarca sever fakat karşılık göremeyince Çanakkale savaşına gönüllü katılıp şehit olur. Seniha aşığı Faik için Avrupa'ya kaçınca gayri meşru ilişkisi ile mutlu olacağını düşünür. Avrupa'dan döndüğünde hayatı darma dağın olur. Gayri meşru ilişkisi dedesini hayli üzer. Sonunda da Faik ile değil başka biri ile nişan yapar. Dedesi Naim Efendinin onun için harcadığı paralar yerini bulamayınca yılların emektar konağın kiraya verilmesi fikri bile her şeyi değiştirir. Naim Efendi büyük sefalet ve yalnızlık çeker kardeşi Selma'ya da sığınamaz. Seniha seçtiği hayat neticesinde herkes sonunda olumsuz etkilenir.

Kişiler

Naim Efendi Başkarakter Naim Efendi, eski tip jenerasyonu temsil eden bir güç olarak göze çarpmaktadır. Devlet idaresinden ayrıldıktan sonra İstanbul'da ailesi ve çevresi ile kalabalık bir hayat yaşayan Naim Efendinin sonu yeni nesile uyum gösteremediği için değil çok sevdiği torunları uğruna her şeye boyun eğmesinden dolayı olumsuz bir şekilde gelişir. Ailesi üzerinde belli bir otorite, güç koyamadığı için yıkım sürecine düşen Naim Efendinin hayatı beklediği gibi geçmez.

Seniha Naim Efendi sonrasında romanda önemli bir yeri olan Seniha tüm olayların kilit kazandığı bir kişiyi canlandırmaktadır. Seçtiği alafranga hayat tarzı örf ve adetlerine denk düşmese bile o inatla evden kaçma pahasına istediği gibi yaşayarak kendi mutsuz sonunu hazırlamıştır.

Sakine Hanım Naim efendinin eşi yani annesi öldükten sonra konakta babasına yardımcı olmak için bulunur. Naim Efendinin özenti kızıdır.

Servet Bey Düyunu Umumiye Müfettişlerinden olan Servet Bey, Naim Efendinin çıkarıcı damadıdır.

Faik Bey Naim Efendinin torunu Cemil'in yakın arkadaşlarından biri olan züppe, Avrupai Faik Bey, Seniha ile gayri meşru ilişki yaşar.

Hakkı Celis Naim Efendinin kız kardeşi Selma Hanımın torunu olan Hakkı Celis oldukça nazik, kibar alaturka bir genç olmakla birlikte o da Seniha'yı sevmekte fakat karşılık görememektedir. Kendisi cephede ölür.

Selma Hanım Naim Efendinin kız kardeşi olan Selma Hanım, kardeşine akıl veren yaptığı yanlışları göstermeye çalışan biri olarak daha çok Naim Efendi'yi eleştiren biri olarak ortaya çıkar.

Tema

Yanlış Batılılaşma Kiralık Konak, Osmanlı Devleti'nin çöküş döneminde, İstanbul'da batılılaşma ile birlikte geleneksel değerlerin, kuşaklar çatışmasının, toplumsal ahlakı irdeleyen bir romandır.